

Boekbespreking

• door Jelle Rijkeboer

TIM KELLER EN GREGORY A. BOYD ZIJN TWEE CHRISTENEN DIE VOL GEESTELIJK VUUR EN PASSIE HET CHRISTELIJK GELOOF VERDEDIGEN. BOYD ALS AFGESTUDEERD APOLOGEET EN THEOLOG, EN KELLER ALS VOORGANGER EN STICHTER VAN DE REDEEMER PRESBYTERIAN CHURCH IN NEW YORK. OP TWEE TOTAAL VERSCHILLENDE MANIEREN SCHRIJVEN ZIJ OVERTUIGEND OVER DE WAARHEID VAN HET CHRISTELIJK GELOOF. BOYD HEEFT EEN ERG TOEGANKELIJKE, WARME EN LEZERSVRIENDELIJKE BRIEFWISSELING MET ZIJN ONGELOVIGE VADER IN BOEKVORM UITGEGEVEN (BRIEVEN VAN EEN SCEPTICUS) EN KELLER SCHRIJFT EEN THEMATISCH EN MAKKELIJK TE LEZEN STUDIEBOEK DAT MEER FILOSOFISCH VAN AARD IS (IN ALLE REDELIJKHEID).

Voor gelovigen en sceptici

Het is erg prettig dat Keller in zijn boek veelvuldig andere schrijvers aanhaalt. Van Lewis tot Bonhoeffer en van verschillende historici tot theologen en van filosofen tot apologeten. Daarnaast schuwt hij niet om schrijvers als Christopher Hitchens en andere voorvechters van het atheïsme te citeren om hun kritiek vervolgens overtuigend te pareren. Keller begint zijn hoofdstukken met opmerkingen over het christelijke geloof die hij de laatste decennia heeft gehoord. Opmerkingen die alle christenen ongetwijfeld herkennen. “Hoe kan maar één geloof waar zijn?! Dat is niet alleen bekrompen, het is zelfs gevaarlijk!”. “De Bijbel is cultureel gezien achterhaald.” “Ik zie een groot deel van wat de Bijbel leert als historisch onjuist.” “Ik geloof dat ieder individu voor zichzelf moet uitmaken wat waar is.” Dit is een aantal van de tegenwerpingen die Tim Keller in het eerste deel van zijn boek gebruikt. In dit eerste deel behandelt hij de belangrijkste kritieken op het christelijk geloof. Onder andere

het lijden in de wereld, de waarheidsclaim van het christendom, het christelijk geloof als dwangbuis en het bestaan van de hel worden daarin behandeld. In het tweede deel van het boek benadert Keller geloofsverdediging vanuit een andere hoek. In dit deel onderwerpt Keller de argumenten waarop het christelijk geloof is gebaseerd aan kritisch onderzoek. “Waar het eerste deel van het boek een weg laat zien die veel van deze christenen dwars door de twijfel heen hebben bewandeld, is de tweede helft van het boek een meer positieve uiteenzetting van het geloof dat zij uitdragen in de wereld.” “Maar zoals gelovigen moeten leren op zoek te gaan naar redenen voor hun geloof moeten sceptici leren op zoek te gaan naar het geloof dat schuilgaat achter hun denken. Ik moedig sceptici aan om te worstelen met het onbewezen blinde geloof waarop het scepticisme gebaseerd is om te zien hoe moeilijk het is deze overtuigingen te bewijzen aan degenen die ze niet delen. Ik moedig gelovigen aan om te worstelen met hun persoonlijke bezwaren tegen het geloof en met de bezwaren van de cultuur.”

Brieven van een welwillende scepticus

Een vergelijking tussen twee apologetische boeken

Open theïsme en herkenning

Het boek van Boyd is geschreven aan zijn vader. Dit maakt dat het boek veel herkenning oproept bij mensen die niet geloven. Wat er uitspringt, is zijn argumentatie met betrekking tot de overeenkomsten tussen onze eigenschappen en die van onze omgeving. Hiermee toont hij aan dat er wel een persoonlijke God moet zijn omdat ons hele bestaan anders niets eens is te verklaren. In de brieven van Boyd Sr. wordt heel rauw uiteengezet waarom de beste man niet gelooft, en ook weigert te geloven. Het zijn precies de tegenwerpingen die we allemaal wel hebben gehoord van ongelovige vrienden, kennissen of collega's. In het boek word je meegenomen in de reis die vader en zoon afleggen. Dit heeft als nadeel dat als voor de vader de kous af is, dit voor de lezer nog niet zo hoeft te zijn. Om die reden is het boek van Keller dan ook een logisch vervolg op 'brieven van een scepticus.'

Niet onbelangrijk, in het boek van Boyd druppelt ook zijn voorkeur door voor het zogenaamde 'open theïsme'. Het open theïsme gaat ervan uit dat God veel meer voorkennis heeft over de toekomst dan wij, maar tegelijkertijd ook, dat Hij niet alles weet over die toekomst. Hij heeft vrijwillig besloten om niet alles te weten over die toekomst. Op deze manier wil men een filosofisch antwoord geven op vragen die ongelovigen hebben met de alwetendheid van God. Boyd geeft overigens zelf aan dat dit zijn mening is, en dat er verschillend over wordt gedacht binnen het Christendom.

Geef eens een boek cadeau...

Keller baseert zich niet op de argumenten van één persoon maar op tegenwerpingen die hij in een aantal decennia heeft gehoord in New York. "Ik heb niet geprobeerd te bewijzen dat God bestaat. Mijn doel was om je te laten zien dat je allang weet dat God bestaat. Top op zekere hoogte heb ik het niet-bestaan van God als een intellectueel probleem behandeld, maar het is veel meer dan dat." Keller stapelt argumenten, verschillende lezers worden immers door verschillende argumenten overtuigd. Tegen het einde van het boek, als de belangrijkste filosofische en intellectuele argumenten behandeld zijn volgen enkele prachtige illustratieve verhalen die diepe indruk maken. Hierin komen de eerder naar voren gebrachte argumenten samen.

De twee boeken zijn uitstekend geschikt om weg te geven aan sceptici. Of zij nu al jarenlang een kerk bezoeken of zichzelf nog atheïst of agnost noemen. Natuurlijk, een oprecht en diep geloof komt niet voort uit geloofsverdediging, maar apologetiek kan wel helpen om de eerste drempel over te gaan. De boeken van Keller en Boyd leveren hier een belangrijke bijdrage aan. Na het lezen van beide boeken heb je niet het idee twee keer hetzelfde te hebben gelezen. Beide boeken zijn voor een christen zeer waardevol. Het versterkt het geloof op een bijzondere wijze. In de postmoderne wereld is het goed om te weten dat de op het oog goed doordachte kritieken op het geloof eigenlijk heel eenvoudig te weerleggen zijn. Zelf heb ik meerdere boeken aangeschaft, en verspreid onder evangelische gelovigen, gereformeerde gelovigen en welwillende sceptici met zowel christelijke als niet-christelijke achtergrond. De verbazing is groot als men zich realiseert dat het geloof eigenlijk zo eenvoudig te verdedigen is. We hoeven niet bang te zijn voor aanvallen op ons geloof. Het staat als een huis, je moet het alleen even weten!